

BPLAS

HABER

"Her fabrika bir kaledir"

Yıl: 13 Sayı: 38 | Temmuz - Eylül 2021

ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR, ÜCRETSİZ BÜLTEN'DİR.

**FORD TEDARİKÇİ ZİRVESİ
GÜMÜŞ YILDIZ ÖDÜLÜ**

**BUVHA
YENİŞEHİR HAVALİMANI
TESİSİ**

**İŞBİRLİĞİ
GELİŞTİRME KATEGORİSİ
ÖDÜLÜ - BPLAS**

**PHI
2020 YILI
BRONZ
İHRACATÇI
ÖDÜLÜ**

**İNÖNÜ
SAVAŞLARI
100. YIL DÖNÜMÜ"**

**21. YÜZYILIN VEBASI
COVID-19**

04

"Tedarikçi Toplantısı ve Ödül Töreni" gerçekleştirildi
TOFAŞ'ın her yıl düzenlediği

06

Hedef Bronz

08

BUVHA Yenişehir havalimanı tesisi
Bursa Uzay ve Havacılık

14

"İnönü Savaşları 100. yıl dönümü"
Line TV'den canlı yayın

Tedarikçi Toplantısı ve Ödül Töreni	4
Hedef Bronz	6
BUVHA Yenişehir Havalimanı Tesisi	8
Sivrihisar Hava Gösterileri 2021	10
Ford, globalde bir Türk Tedarikçi ile devam ediyor	12
İnönü Savaşları 100. yıl dönümü	14
Darıüşşafakalı Kemalettin Sami	16
Paratoner	22
Özgürlük Yolu	27
30 Ağustos Zaferi	29
Covid-19 Aşılı nedir? Ne değildir?	40
Çalışanlarımız	42

22

Paratoner
Kemalettin Sami GÖKÇEN

Yayın Kurulu Lideri: Levent CEYLAN

Editör: B.E.R.K. A.Ş. - Line TV / Erdinç KARAKAŞ / Kübra ULUTAŞ

Üyeler: Aysel BAŞAK, Sibel SARPER, Dilek İLHAN

Grafik Tasarım: B.E.R.K. A.Ş. - Line TV / Erdal CAN

Baskı: reklamland

Sektör Tanıtım İletişim Danışmanlık Organizasyon ve Paz. Ltd. Şti.
www.reklamland.com

BPLAS haber, Gökçen Grup içinde, faaliyetlerinin çalışanları arasında paylaşımı ve gelişimi amacıyla hazırlanmış bir bültenidir.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtmek suretiyle kullanılabilir.

Başardık, yine birlikte başaracağız.

A sırları aşan uzun sanayi yolculuğumuzda en büyük kılavuzumuz, gücümüz; bu ülkeye olan sarsılmaz, engin sevgimiz ve inancımız oldu.

En zor zamanlarda, Türkiye'nin aydınlık yüzü Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur!" sözünü aklımızdan çıkarmadık. Onun için kökleri geçmişe, dalları geleceğe uzanan bu ülkenin bir sanayi çınarı olduğumuzu yüksek bir sorumluluk duygusuyla hissettik, ülkemize olan sorumluluklarımızı hiçbir zaman unutmadık.

Dünyada korona virüs salgını nedeniyle sosyal, kültürel, sağlık ve toplumsal alanlarda birçok değişim yaşandı, başladı. Bu durum kişilerin ve kurumların çalışma modellerini gözden geçirmelerine neden olurken, bir yandan da yenedünya düzeninin ve değişen yaşam koşullarının adeta provasını oldu.

Bu süreçten ülke ekonomileri ve sanayileri de olumsuz etkilendi. Her şeye rağmen Türkiye sanayi sektöründe çarkların durmaması, Türk sanayicisinin gayretleri takdire şayan. Dergimizin kapağında yer alan

M. CELAL GÖKÇEN
BPLAS A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

"Her Fabrika Bir Kaledir" sözü ekonomik savaşta gerçekten sanayicileri bir kale haline getirdi. Bizler de bu bilinçle ülkemiz adına daha çok çalışarak bu mücadelenin içinde yer aldık.

Süreci tüm zorluklara rağmen, yüzlerce yıl öncesine uzanan birikimimiz fabrika ve teknoloji alt yapımız, nitelikli kadrolarımızla bir fırsata çevirdik. Durmadık inovatif çözümler ürettik. AR-GE ve inovasyona eğildik.

Özetle hem mevcut durumumuza gözden geçirdik hem de güçlü yönlerimizin altını çizdik. Yeni fırsatları irdeledik, bu ülkeye ve güzel insanlarına olan inancımızı tazeleyerek yatırımlarımıza ara vermeden devam ettik. Kötümser senaryolara kulak asmayarak hep ileriye baktık.

Dünya değişiyor, alışkanlıklar değişiyor, sınırlar değişiyor. Rekabet değişiyor. Artık uzak kavramı boyut değiştirdi. Ve doğal olarak güç dengeleri değişmeye başladı. Bizler ise bu bakış açısı ile Türkiye'nin gücüne inanıyor, güçlü sanayi alt yapımız ve iyi yetişmiş insan gücümüz ile Türkiye'nin gücüne güç katıyoruz. Bu umut ile önümüzdeki süreçte aynı inanç ve kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

TOFAŞ'ın her yıl düzenlediği “Tedarikçi Toplantısı ve Ödül Töreni” gerçekleştirildi.

TOFAŞ, tedarikçileri ile yıllık toplantı ve ödül törenini yaptı. Pandemiden dolayı online düzenlenen etkinliğe, Tofaş CEO'su Cengiz Eroldu, ve Tofaş Satınalma Direktörü Yüksel Öztürk ev sahipliği yaptı. Dijital platformdaki toplantıda, Tofaş yöneticilerinin haricinde, iş birliği içerisinde bulunan firmalarda görevli 650 kişi de izleyici olarak yer aldı.

Toplantının sonunda ise 2020 yılındaki başarılı çalışmalarıyla öne çıkan firmalar, 8 ayrı kategoride ödüle layık görüldü. BPLAS, gerçekleştirilen ödül töreninde İşbirliği Geliştirme Kategorisi'nde ödüle layık görüldü.

Tofaş CEO'su Cengiz Eroldu, dijital toplantıdaki konuşmasını

da, önceliklerin hızla değiştiği bu zorlu süreçte çevikliğin, esnekliğin ve uyum yeteneğinin önemine vurgu yaparken; risk yönetimi ve sürdürülebilirliğin öne çıkan temel kavramlar olduğunu belirtti. Pandeminin küresel etkilerinin yanında; tedarik zincirlerinin gözden geçirilmesi ve potansiyel bir dönüşümü tetiklediğini söyledi. Ayrıca bu sürecin, ülke sanayisi için yeni fırsatların doğurabileceğine inandığını belirtti.

Hedef Bronz

Pandemi ile geçen yılın son günlerinde 24 ve 25 Aralık 2020 tarihlerinde WCM denetimi gerçekleştirildi.

Denetimin ilk gününde Yönetim, İş Güvenliği, İsrar ve Kayıp Analizi, Odaklanmış İyileştirme, Otonom Bakım, Lojistik, Profesyonel Bakım ve Kalite Kontrol Pillarları sunumlarını gerçekleştirdi. Denetimin ikinci gününde İşyeri Organizasyonu, Erken Ekipman Yönetimi, İnsan Kaynakları Gelişimi, Çevre ve Enerji Pillarları sunumlarını gerçekleştirdi ve saha aktivitelerinde Blue Room, İşgüvenliği Dojo ve Otonom Bakım ile İşyeri Organizasyonu eğitim alanları incelemeleri ile devam etti. Saha aktivitelerinin devamı olarak SMED, TIE ve 6

Sigma kaizenlerinin sunumları gerçekleştirildi.

İkinci günün sonunda açıklanan sonuçlar ile İş Güvenliği, Kalite Kontrol, Çevre ve Enerji Pillarları puanlarını artırarak toplamda 38 puana ulaşmış olundu. Böylelikle WCM Bronze hedefine bir adım daha yaklaşarak başarılı bir denetimi geride bıraktık.

Dönüşümün gücünü hisset

2021 yılı “Tedarikçi Zirvesi ve Ödül Töreni”

2021 Yılı ‘Tedarikçi Zirvesi ve Ödül Töreni’nin hizmet kategorisi kapsamında gümüş yıldız ödülü almış bulunuyoruz.

Bizi bu ödüle layık gören, FORD OTOSAN ailesine çok teşekkür ederiz. Aldığımız ödül ile sorumluluğumuzun artacağını farkındayız. Hep daha iyisi için çalışacağız.

1984 yılından beri işbirliği içerisinde olduğumuz ve birçok projede çalıştığımız ve çalışmakta olduğumuz müşterimiz Ford Otosan, BPLAS’ı Yılın imalatçısı 2020 Gümüş Yıldız ödülüne layık görmüştür. Bu ödül çok değerli Ford Otosan Satınalma yöneticileri Kadri SÖZER, Muzaffer UYKAN, Barış VURAL

ve Nazif KETENCİOĞLU tarafından 30 Haziran 2021 tarihinde BPLAS’a yaptıkları ziyarette teslim edilmiştir. Bu ödülü bize layık gören FORD OTOSAN ekibine ve bu ödülde emeği olan tüm BPLAS ailesine teşekkür ederiz.

Bursa Uzay ve Havacılık

BUVHA Yenişehir havalimanı tesisi

En mükemmel tasarımlı uçak ödülünün sahibi Türk Kartalı Aquila için, BPLAS geleneğine uygun yüksek standartlarda oluşturulan uçuş okulu Bursa'nın Yenişehir ilçesinde kuruldu.

Aquila uçaklarının bakım-
larını ve üretimlerini gerçekleştirmek amacıyla Almanya'daki Aquila tesislerinde eğitim gören teknik kadro Bursa Yenişehir'e getirildi. Türkiye'de Türk Kartal'ını tercih eden özel kullanıcılara tam anlamıyla donanımlı bir destek vermek amacıyla 2019 yılında inşaatına başlandı, 2020 yılında hizmete girdi. Fenix Uçuş Okulu ile işbirliği yapılarak uçuş eğitimleri başlatıldı. Başlangıcından bu yana 22 ÖĞRENCİ PPL lisanslarını Aquila uçakları ile alarak havayolu pilotu olma yolundaki eğitim süreçlerini sürdürüyorlar.

Aquila Bursa Yenişehir Uluslararası Havalimanı içerisinde bulunan 800 metrekarelik kapalı hangarında uçuş okulu, bakım kuruluşu ve uçak hangar alanları ile tam donanımlı bir uçuş okuluna sahip. Okul, içerisinde ofisler, brifing salonu, kafeteryadan oluşuyor, bu yönüyle hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin her anlamda konforlu bir alanda eğitim yapmalarını sağlıyor. Teknik ve akademik kadro havacılık kurallarının gerektirdiği her türlü imkana ve koşula sahip. Çevre dostu olacak şekilde hangar ve ofisler bölümünde aydınlatma, gün ışığını toplayarak iç mekana yatacak şekilde 8 adet ışık tüpü ile sağlanıyor. Hangar yapısı içinde orta bölümde ışık tüpleri mevcut, doğal aydınlatmalı alan tam 400 metrekare. Bu alan tamamen uçak park alanı olarak dizayn edildi, yanı sıra 4 adet uçak lifti mevcut. Toplamda 11 adet Aquila uçak hangar kısmında muhafaza edilebiliyor. Bu yönüyle tesis, Türkiye’de bir ilk olan yerden yüksekte uçak bekletme lift uygulamasına ev sahipliği yapıyor. Bu sayede hangarlama kapasitesi de yüzde 40 seviyesinde arttırıldı. Yine uçuş okulunun uçuş hattı bölümüne bakan cephesinde, 20 metre ve katlanabilir açılabilen elektrikli bir hangar kapısı var. İhtiyaç halinde elektrik kesintilerinde kendi enerjisini üretebilecek bir jeneratör sistemine de sahip. Kesinti dışında yangın gibi olumsuz durumlara karşı da önlemler alındı. Ofis ve hangarlarda yangın dedektörleri var, ayrıca data sistemi ile hava alanı yangın (ARFF) bölümüne direkt bağlı.

Teknolojik alt yapısı son derece sağlam olan Aquila Uçuş Okulu tüm bilgi akışı ve internet akışı

network server sistemi ile sağlanıyor. Takım-avadanlık bölümüne giriş-çıkışlar manyetik kart sistemi ile kontrollü olarak yapılıyor.

95 oktan benzinle çalışan Aquila uçakları için BUVHA’ya ait, sadece Aquila uçaklarına yakıt sağlamak için 15 tonluk bir yakıt tankı hizmete alındı. Bu sayede uçuş okulu uçaklarına

güvenli yakıt hizmeti sağlanabiliyor.

Uçuş okulu için Almanya’daki uçak bakım firmasının (FSB Aircraft Maintenance GmbH) şubesi olarak yetkilendirme süreci halen devam ediyor. 2021 son çeyreğinde BUVHA Yenişehir uçak bakım merkezi olarak faaliyetlerine başlaması planlanıyor.

Sivrihisar Hava Gösterileri 2021

Türk Kartalı Aquila havacılık tutkunlarıyla buluştu

Sivrihisar Sportif Havacılık Kulübü Derneği tarafından, her yıl Sivrihisar Havacılık Merkezi Necati Artan Tesisleri'nde uluslararası boyutta düzenlenen, "SHG Airshow", her yaştan havacılık sevdalısına hitap eden bir organizasyon.

Sivrihisar Hava Gösterileri, havacılığın önemini vurgularken, özellikle gençlere ve çocuklara havacılık hakkında bilgi edinmek için birçok fırsat sunmakta. İlk kez 2015 yılında düzenlenen ve çok ilgi çeken organizasyon, her yıl daha da büyüyerek uluslararası alanda adını duyurdu. Bugün Uluslararası Hava Gösterilerinin bulunduğu beynelmilel takvimlerde de "SHG Airshows" adıyla yer almaktadır.

Sivrihisar Hava Gösterileri, ülkemizde sportif ve genel havacılığın gelişmesine katkı sağlamak, MSÖ Hava ve Uzay Müzesi'ne ait tarihi değeri olan uçakları havacılık tutkunlarıyla buluşturmak ve havacılık kültürünü arttırmak adına her yıl

on binlerce kişiyi bir araya getirmekte ve seyircilerine keyifli, heyecanlı anlar yaşatmakta.

İki gün boyunca devam eden Sivrihisar Hava Gösterileri'nde yer alan dünyaca ünlü gösteri pilotları, birbirinden heyecanlı

uçuş gösterileri yapıyorlar ve izleyenleri hayretler içinde bırakıyorlar. Tarihi uçaklar, Akrobasi uçakları, Jet uçakları, Helikopterler ve ilgi çekici daha birçok hava taşıtı hayranları ile buluşuyor. Bunun yanında planör, paramotor, model uçak gösterileri ve paraşüt atlayışları da gösterilere renk katıyor. MSÖ Hava ve Uzay Müzesi'ne ait tarihi değeri olan uçaklar, hem statik hem de dinamik gösterileri ile havacılık tarihi hakkında bilgi sağlıyorlar. Gösteri pilotlarının yanı sıra birçok firma, uçuş okulu, üniversite ve havacılık ile ilgili kurumlar da bu organizasyona kendilerini tanıtmak için katılıyorlar.

Türk kartalı AQUILA paydaş sponsor olarak Sivrihisar Hava Gösterilerinde havacılık tutkunlarıyla bir araya geldi.

Ford, globalde bir Türk Tedarikçi ile devam ediyor...

PHI Metal kendi bünyesinde yeni bir alana FORD ile giriş yapıyor. Ford Global satın alma tarafından yönetilen ve bugüne kadar sadece Avrupa’da üretilen prop rod/destek çubuğu artık PHI Metal ile ülkemize kazandırılacak ve ihracat hacmini arttıracak bir değer olacak.

Bugüne kadar metal üretiminde Türkiye’nin biner araçta tek denge çubuğu üreticisi olan ve süspansiyon yaylarında kendini kanıtlamış PHI Metal, bundan sonra prop rod/destek çubuğu tasarımından üretimine testlerinden analizine kadar Türkiye’de PHI Metal bünyesinde yapıp FORD dünya fabrikalarına ihraç edilecektir.

RÖZMAŞ ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.

Dünyanın, pandemi nedeniyle durma noktasına geldiği 2020 yılında, yılmadan ve yorulmadan üreterek, endüstrimizin ve ülkemizin gücünü tüm dünyaya bir kez daha gösterdiniz.

Zorluklarla dolu olağanüstü bir yılda, olağanüstü başarılarla imza atarak, otomotiv endüstrimizin 15 yıldır kesintisiz Türkiye’nin ihracat şampiyonu olmasına büyük katkıda buldunuz.

Üstün performansınız ve özverili çalışmalarınız sonucu, üretimde ve ihracatta elde ettiğiniz takdire şayan başarılarınızdan dolayı sizleri gönülden tebrik eder, başarılarınızın devamını dilerim.

Birliğin gücü, binlerin gücüdür.

Baran ÇELİK
OİB Yönetim Kurulu Başkanı

2020 Bronz ihracatçı ödülü

Şirketimiz PHI Metal, dünyanın pandemi nedeniyle durma noktasına geldiği 2020 yılında, yılmadan ve yorulmadan üreterek, otomotivin ve ülkemizin gücünü tüm dünyaya bir kez daha gösterdi.

Üstün performans ve özverili çalışmalarımız sonucunda PHI Metal olarak OİB Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Baran Çelik tarafından teşekkür yazısı ve 2020 YILI BRONZ İHRACATÇI ÖDÜLÜNE layık görülmüştür.

MAXIMUM
SAFETY

MAXIMUM
COMFORT

MINIMUM
WEIGHT

MINIMUM
COST

Helisel Yay ve Denge Çubuğu Üretiminde 25 Yılı Aşkın Deneyim

PHI Metal A.Ş. süspansiyon parçaları üretimi konusunda alanının önde gelen şirketlerindedir. Avrupa'nın büyük araç üreticilerine parça ihrac ederken, Türkiye pazarında da lider konumdadır.

CONCEPT
DESIGN

PRELIMINARY
DESIGN

PROTOTYPE

DESIGN
PROCESS

PROCESS
DESIGN

QUALITY
VERIFICATION

CAPACITY
VERIFICATION

START OF
PRODUCTION

END OF
PRODUCTION

PHI

LIGHTWEIGHT
FUTURE

Line TV'den canlı yayın "İnönü Savaşları 100. yıl dönümü"

2. İnönü Zaferi'nin 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında Bozüyük Metristepe Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen "İnönü Savaşları 100. yıl dönümü" panel programı, 1 Nisan'da Line Tv'den canlı olarak yayınlandı.

1921'de Bilecik - Bozüyük'te gerçekleşen İnönü Savaşları'nın 100. yıl dönümü nedeniyle düzenlenen panele, saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlandı. Ardından İsmet Paşa'nın kızı İnönü Vakfı Başkanı Özden İnönü Toker'in videolu mesajı yayınlandı.

İnönü Savaşlarının tüm yönleriyle anlatıldığı ve Milli Mücadele araştırmacısı Fuat Serdar Aydın'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panele; 1. Kolordu Komutanı İzzeddin Çalışlar Paşa'nın torunu İzzettin Çalışlar, 4. Kolordu Komutanı Kemalettin Sami Paşa'nın kardeşinin torunu Celal Gökçen ve Milli Savunma Üniversitesi Enstitü Başkanı Doç. Dr. Albay Hüsni Özlü konuşmacı olarak katılırken, Emekli Tümgeneral Yazar Dr. Cihangir Akşit ile Savaş Tarihi ve Harp Coğrafyası Uzmanı Dr. Selim Erdoğan'da

skype üzerinden katılım sağladılar.

Line Tv'den canlı olarak yayınlanan programa ayrıca, Bilecik Valisi Bilal Şentürk, İl Jandarma Komutanı Albay Muzaffer Sandal, İl Emniyet Müdürü Ertuğrul Namal, Bozüyük Kaymakamı Hasan Yaman, Bozüyük

Belediye Başkanı Mehmet Talat Bakkalcıoğlu, şehit aileleri, gaziler, siyasi parti temsilcileri ve öğrenciler izleyici olarak katıldılar.

Programın sonunda katılımcılara protokol üyeleri tarafından çiçek ve plaket takdiminde bulunuldu.

SERİ ÜRETİM PROJELERİ

CLIO V ÖN TAMPON • CLIO V ARKA TAMPON • CLIO V FAT
CLIO IV ÖN TAMPON • CLIO IV HB ARKA TAMPON
CLIO IV SW ARKA TAMPON • MEGANE ÖN TAMPON
MEGANE ARKA TAMPON • RÜZGARLIK

Ana müşterisi **Oyak Renault A.Ş.** olan BPO A.Ş.; **Tampon, Yakıt Tankı, Ayna Kapakları, Rüzgarlıklar** ile Otomobilin dışında kullanılan her türlü boyalı ve boyasız parçaların imalatını gerçekleştirmektedir.

DİLEK İLHAN
Line TV

Balkan Savaşı'nda sağ kolu sakatlanan, Çanakkale'de kolundan tekrar yara alan, 1. ve 2. İnönü'de, Kütahya-Eskişehir'de, Sakarya'da, Büyük Taarruz'da vücudunda kurşun ya da şarapnel değmemiş tek nokta kalmayan, I. Dünya Savaşı'nda birçok cephede çarpışan,

Kemalettin Sami (Gökçen) Paşa

(Darüşşafaka
Cemiyeti
Müzesi Arşivi
Öğrenci Künye
Defteri)

111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111
111111	111111	111111	111111	111111

Darüşşafakalı Kemalettin Sami

1884 yılında Sinop Kefevî'de doğan Kemalettin Sami Paşa, 1659 numaralı öğrenci olarak 1897 yılında Darüşşafaka'ya kayıt olur. On üç yaşında başladığı ve dört yıl eğitim gördüğü Darüşşafaka'dan, hastalık sebebiyle 16 Ekim 1901'de kendi rızası ile ayrılır.

14 Aralık 1902'de eğitime başladığı Mühendishane-i Berrî-i Hümayun'u 27 Mayıs 1905'de birincilikle bitirir. Mühendishane-i Berrî-i Hümayûn, bir mühendis okulu olarak İstanbul Teknik Üniversitesi'nin ve Kara Harp Okulu'nun başlangıcını oluşturur. Harp Akademisi'nden de erkân-ı harp yüzbaşısı olarak 1 Eylül 1908'de diplomasını alır.

Balkan Savaşı

1912 Balkan Harbi'nde iki tabur askerle birlikte verdiği mücadelede sağ kolundan yaralanır.

1913 yılında da binbaşılığa terfi edilir. 1915'de son Osmanlı halifesi Abdülmecid Efendi'nin oğlu, son Osmanlı padişahı VI. Mehmed'in damadı Şehzade Ömer Faruk Efendi ile birlikte Avrupa'ya giderler.

Çanakkale Savaşları

Kemalettin Sami, Çanakkale Savaşlarında da görev yapar. Temmuz 1915'te binbaşı rütbesiyle 3.Kolordu'da Esat Paşa'nın kurmay subayı olur. Cepheye 1,5 ay görev yapar ancak burada da yaralanınca, 1 Eylül'de karargaha alınır.

1919'da Kurtuluş Savaşı başlarında Kafkas Tümeni Komutan vekili olur. 22 Kasım 1920'de de İstanbul'dan Anadolu'ya geçerek Millî Mücadele'ye katılır.

İnönü Savaşları

1. Tümen Komutanı olarak, Metristepe ve Gündüzbey sırtlarını işgal eden düşmana karşı yapmış olduğu taarruz ile 2. İnönü Zaferi'ne büyük katkısı olur.

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri

Muharebe sonrasında grup kumandanlığına getirilen Kemalettin Sami Bey, Kütahya-Eskişehir muharebelerinde emrindeki 5.Kafkas, 23. ve 61. Fırkalar ile düşmana taarruzlarda bulunur.

Sakarya Meydan Muharebesi

Atatürk tarafından çok büyük ve kanlı savaş anlamına gelen Melhame-i Kübra ifadesi ile anılan Sakarya Meydan Muharebesi, Türk Kurtuluş Savaşı'nın önemli muharebelerindendir ve 13 Eylül 1921'de Türk zaferi ile sona ermiştir.

Dönemin Gazeteci yazarı İsmail Habip Sevük muharebeyi "**13 Eylül 1683 günü Viyana'da başlayan çekilme, 238 sene sonra Sakarya'da durdurulmuştur.**" sözleriyle tarihe not düşmüştür.

Mustafa Kemal Atatürk, "**Hattı Müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. Bu sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaş kaniyla sulanmadıkça vatan terk olunamaz.**" sözünü bu savaşa atfen TBMM'de söylemiştir.

2 Eylül
1922'de,
Esir alınan
Yunan Ordusu
Komutanı ve
Başkomutanı
Trikopis,
Kemalettin
Sami Paşa'nın
yanında
oturuyor.

Kemalettin
Sami Paşa -
1923

BArch, Bild
102-15743
Fotograf
o.Ang.

27 Mayıs 1905'te teğmen,
26 Eylül 1906'da üsteğmen,
1 Eylül 1908'de kurmay yüzbaşı,
1 Mart 1914'te binbaşı,
20 Ekim 1917'de yarbay,
1 Mart 1921'de albay,
31 Ağustos 1922'de mirliva (tuğgeneral),

31 Ağustos 1922

Ağustos 1921'den itibaren Sakarya Meydan Muharebelerinde grup kumandanı olan Kemalettin Sami Bey, Büyük Taarruz'da 4. Kolordu Kumandanı olarak taarruz cephesinde oldukça önemli bir göreve atanır. 30 Ağustos 1922'de emrindeki dört fırka ile başarılı hamleler yapan Kemalettin Sami Bey, 31 Ağustos 1922'de Paşalık unvanına yol açan Mirliva rütbesine günümüz rütbelerinden tuğgeneralliğe terfi eder. Savaşta başarıları dolayısıyla Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyası ile de ödüllendirilir.

'Kemalettin Sami Paşa, Başkumandanlık Meydan Muharebesi'nde büyük bir mevcudiyet göstermiş, bu harbin ertesi günü Yunan Generali Trikopis'i esir etmişti. O zaman Başkumandan, kendisini huzuruna davet etti. Kemalettin Sami

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ilanının yıldönümü olan 29 Ekim'de Berlin'deki Türk Büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa ve yanındaki eşi, Berlin Türk kolonisini karşılıyor.

BARch, Bild Bild 102-03347 George Pahl

Paşa, çok mütevazı adeta bir mektepli çocuk gibi Gazi'nin huzuruna çıktı. Büyük Gazi, kendisine:

-”Kemalettin Sami Paşa, seni tebrik ederim! “dedi.

Çolak Kemal Bey, işte o anda Kemalettin Sami Paşa olmuştu. Bir kolunu yıllarca et yığını halinde taşıyan, kahramanlığın canlı bir timsali olan ve harp senelerinde vücudunu hiç esirgmeden delik deşik eden Kemalettin Sami'ye, bunun canlı bir alâmeti olmak üzere ordu arkadaşları: “Çolak Kemal” demişlerdi. Paşa, şimdi öz çocuklarının, hakikî felâket arkadaşlarının, çocuklarının yanındadır. Kemalettin Sami Paşa müsterihtir.’

(Cumhuriyet Halk Fırkası İstanbul Merkezi Reisi Cevdet Kerim Bey'in konuşması'ndan)

**29 Ekim 1923 gecesi,
masada sekiz kişi**

“Çankaya'ya gitmek üzere Meclis binasını terk ederken, koridorlarda bana intizar etmekte (beni beklemekte olan) olan Kemalettin Sami ve Halit Paşalara tesadüf ettim... Benimle mülakat (görüşmek) için geç vakte kadar orada intizarda bulduklarını (beklediklerini) anlayınca, akşam yemeğine gelmelerini Müdafaa-i Milliye Vekili Kazım Paşa vasıtasıyla tebliğ ettim. İsmet Paşa

Kemalettin Sami Paşa ve eşi. 1926

BARch, Bild Bild 183-2009-1207-502 o.Ang.

Berlin'deki
Türk
Büyükelçiliği
Balkonu
Ekim 1933
(BArch, Bild
Bild 102-
15163 / Georg
Pahl)

ile Kazım Paşa'ya ve Fethi Bey'e de Çankaya'ya benimle beraber gelmelerini söyledim. Çankaya'ya gittiğim zaman orada, beni görmek üzere gelmiş Rıza Mebusu Fuat, Afyonkarahisar Mebusu Ruşen Eşref Beylere tesadüf ettim. Onları da yemeğe alıkoydum.

Yemek esnasında, 'Yarın Cumhuriyet ilan edeceğiz!' dedim. Hazır bulunan arkadaşlar, derhal fikrime iştirak ettiler. Yemeği terk ettik. O dakikadan itibaren, hareket şekli hakkında kısa bir program tespit ve arkadaşları tavsiye ettim (vazifelendirdim)."

(Mustafa Kemal Atatürk – Nutuk)

23 Haziran 1923 tarihinde II. dönem TBMM Sinop Milletvekili olarak seçilir, ertesi yıl istifa eder. Silahlı kuvvetler bünyesinde kalmak koşulu ile 16 Ağustos 1924 tarihinde Berlin Büyükelçiliği görevine atanır ve ölene kadar bu görevde kalır. 30 Ağustos 1926 yılında Ferik rütbesine yani korgeneralliğe terfi eder. 24 Eylül 1928 tarihinde ise askerlik görevinden emekli olur

16 Ağustos 1924 BERLİN BÜYÜKELÇİLİĞİ

Kemalettin Sami (Gökçen) Paşa, 16 Ağustos 1924 tarihinde Berlin Büyükelçisi olarak atanır.

Bu dönemde Dr. Kerim Erim için Albert Einstein'dan bir saatlik randevu alır ve bizzat görüşmede kendisi de bulunur. Hatta bir ara Einstein'ı İstanbul'a da davet eder. Einstein ise *'Biz şarklıyız, isticial (acele) etmeyelim'* der ve Madam Einstein söze girerek *'Kocam, Yahudi olması dolayısıyla kendisini şarklı addeder'* açıklamasını yapar. Erim, Einstein ve Kemalettin Sami Paşa arasında sohbet havasında geçen görüşmede, İstanbul'dan ve Kemalettin Sami Paşa'nın hatıralarından da bahsedilir.

8 Temmuz 1933 tarihinde Hitler'in iktidara gelişi üzerine hazırlanan Türk diplomatik raporları içerisinde kuşkusuz en önemlisi Berlin Büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa'nın yeni başbakanla yaptığı görüşmeye dair hazırladığı rapordur. Kemalettin Sami Paşa, raporunun sonunda Hitler'in kendisinden Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya selam ve hürmetlerini götürmesini rica ederek, Türk inkılabından övgüyle söz ettiğini de vurgulamıştır.

IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi) Türkiye temsilciliği

Yaşanan olaylar nedeniyle Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı Ali Sami Yen 1930'da istifa eder, yerine Kemalettin Sami Paşa getirilir. Paşa 3 yıl sürdürdüğü bu görev dışında, IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi) Türkiye temsilciliği görevini de üstlenir.

15 Nisan 1934

Mayıs 1932'de Kemalettin Sami Paşa, Berlin'de otomobili ile tren yolu üzerindeki bir geçitten geçerken kaza yapar ve kafatası çatlar. İyileşip, hastaneden çıkar ancak vücudunda mermi ile yaşayan Kemalettin Sami, 12 Nisan 1934 yılında mide ameliyatına alınır. Tüm çabalara rağmen, 15 Nisan 1934'te henüz 50 yaşında iken, vefat eder.

Kemalettin Sami Paşa'nın cenaze töreni, Almanya'nın ileri gelen devlet erkânının tamamı, ordu ve donanma temsilcileri, Nazi hücum kitaları, büyükelçiler eşliğinde Berlin'de yapılır. Büyükelçilikten tren istasyonuna kadar, Nazi

Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi Albay General Kemalettin Sami Paşa'nın resmi devlet cenazesi. Tabutun arkasında Reich Genelkurmay Başkanı Röhm ve Başbakan Yardımcısı v. Papen.

(BArch, Bild 102-15745 / o.Ang)

himaye müfrezeleri ile bir tabur asker cenazeye iştirak eder. Konvansiyonel trenine eklenen özel bir vagonla, 22 Nisan 1934'te İstanbul'a getirilen cenazesi, 25 Nisan 1934'te devlet erkanı, yabancı elçilik mensupları ve büyük bir halk topluluğunun katıldığı askeri törenle, İstanbul'da Edirnekapı 16 Mart Şehitliği'ne defnedilir.

Büyük asker, Eyyüpte, eski neferleri olan 16 Mart şehitlerinin yanına defnedildi.

(Cumhuriyet Gazetesi - 26 Nisan 1934)

Kemalettin Sami Paşa'nın ardından;

*Onu bir hale olup başka nesiller saracak,
O, bu topraktaki zulmette muvakkat gömülü.
Yaradan na'sı görünmez" diyerek şaşmayınız
Sizi kurtardı, halâs ordusunundur bu ölü.*

(Mithat Cemal- Cumhuriyet Gazetesi)

Harp meydanlarında göstermiş olduğu üstün cesaret ve feragat ile Türk Harp Tarihi'nin tartışmasız en önemli kahramanlarından biri olan Kemalettin Sami Paşa'nın mezar taşındaki yazı,

onun ne kadar büyük bir kahraman olduğunu anlatmaktadır.

"Askeri hayatı boyunca katıldığı bütün savaşlarda kahramanlık destanları yaratan milli mücadelemizde İkinci İnönü ve Sakarya Savaşları muzaffer kumandanlarından Berlin Büyükelçisi Sinoplu büyük asker"

54 yıl sonra naaşı, 25 Ekim 1988'de Ankara'daki Devlet Mezarlığı'na nakledilir.

Kemalettin Sami Paşa'nın ölümünden sonra ailesi, Gökçen soyadını alır.

'Aziz büyüklerim, askerler, diplomatlar, arkadaşlar, Türk anaları, Türk babaları! Başınız sağ olsun! Türk vatani başın sağ olsun! Büyük askeri, büyük başı 16 Mart şehitlerinin arasına bırakıyoruz. 16 Mart şehitleri! Aranıza kim geldi, tanıdınız mı? Aranıza başınız geldi. Onu yedi yaşından yetmiş yaşına kadar herkes tanır. Türk büyüğünü tanır. Kemalettin Sami bütün Türklerin kalbinde yaşıyor ve yaşayacaktır.'

(Türk Talebe Birliği Kâtib-i Umumisi (Genel Sekreteri) Rüknettin Bey)

KEMALETTİN SAMİ GÖKÇEN PARATONER

Çekimleri; Kütahya, Bursa, Sinop, İstanbul ve Berlin’de yapılan belgesel “PARATONER - Kemalettin Sami Gökçen Paşa”, 50 yıllık ömrünün her anını vatanı için yaşayan, Kurtuluş Savaşı’nın 4.Kolordu Komutanı Kemalettin Sami Paşa’yı, doğumundan vefatına kadar detayları ile bizlere aktarmaktadır. Paşa’nın doğduğu evden gittiği okullara, kardeşlerinden kızına, çarpıştığı cephe-lerden diplomatik ilişkilerine kadar her şeyi ile bir kahramanlık öyküsü olan Paratoner, 15 Nisan Perşembe günü Line Tv’de yayımlandı.

Yapımcılığını BPLAS Yönetim Kurulu Başkanı Celal Gökçen’in, proje danışmanlığını araştırmacı Fuat Serdar Aydın’ın, yönetmenliğini ve kurgusunu ise Line Tv Program Müdürü Dilek İlhan’ın yaptığı belgesel PARATONER’ de, rö-

KEMALETTİN SAMİ GÖKÇEN

PARATONER

KOÇLUKMAĞAN KAÇMAYAN VATANI TOPLAĞINI KAVUNMAYI KASNE BAŞKİTİLEBİT

YAPIMCI M. GELAL BÖKÇEN

KAMERA U. ENİS USANMAZ OZAN AVCI SEDAT YOĞURTDU GRAFİK ANİMASYON ERDAL CAN RIYAN KARTAL

SESLENDİREN İBRAHİM ÖZTAHALİ PROJE DANIŞMANI FUAT SERDAR AYDIN

YÖNETMEN VE KURUCU DİLEK İLHAN

Kemalettin Sami Paşa'nın ilk gittiği okul "Mekteb-i İdadi (Sinop)

portajları ile destek veren değerli kişiler sırasıyla;

- Kemalettin Sami Paşa'nın erkek kardeşinin oğlu Memduh Gökçen,
- Kemalettin Sami Paşa'nın erkek kardeşinin torunu Celal Gökçen,
- Gazeteci Hamdi Gökçen (soyadı benzerliğidir)
- 'Bir Avcı Tayyaresi Yapmaya Karar Verdim' kitabının yazarı Dr. Emir Öngüner,
- Kemalettin Sami Paşa'nın Yaveri Kazım Göksel'in torunu Serdar Kitapçı,
- Kemalettin Sami Paşa'nın Yaveri Kazım Göksel'in torunu Ecz. Kazım Göksel.

50 Yıllık Ömrünün İlk 27 Yılı (1884-1911)

- 1884 Sinop'ta dünyaya gelir.

Sırasıyla okuduğu okullar;

- 1890 - 1896 Mekteb-i İdadi (Sinop)
- 1897 - 1901 Darüşşafaka (İstanbul)

- 1902 - 1905 Mühendishane-i Berrî-i Hümayun (İstanbul)

- 1905 - 1908 Harp Akademisi (İstanbul)

50 Yıllık Ömrünün Son 23 Yılı (1911-1934)

Trablusgarp Savaşı (Yanya)

29 Eylül 1911-18 Ekim 1912

Balkan Savaşı

08 Ekim 1912 – 10 Ağustos 1913

- 1912 - 1913 Balkan Savaşı'nda sağ kolunu kaybeder.

- 5 Aralık 1913 - Mayıs 1914 Genelkurmay 2. İstihbarat Şubesi Müdür Yardımcılığı,

- Mayıs 1914 - 7 Şubat 1915 Karadeniz Boğazı Müstahkem Mevki Komutanlığı Kurmay Başkanlığı,

I. Dünya Savaşı

28 Temmuz 1914 - 11 Kasım 1918

Çanakkale Savaşı

19 Şubat 1915 - 09 Ocak 1916

- 11 Temmuz - 1 Eylül 1915 Çanakkale Kuzey Grubu 3.Kolordu Kurmaylığı yapar.

- Kurtuluş Savaşı'nda ön saflarda yer alan 2.İnönü'de birinci tümeni idare eden, Balkan Savaşı'nda sağ kolu sakatlınsa da 1.Dünya Savaşı'nda tüm cephelerde çarpışan Kemalettin Sami paşa...

1 Eylül 1915

Çanakkale'de yaralanır, genel karargah istihbarat şubesine alınır.

30 Eylül 1915

Şehzade Ömer Faruk Efendi ile Avrupa'ya gider.

- 25 Şubat - 2 Nisan 1917 2.Bulgar Ordusu Karargâhında İstihbarat Subaylığı,

- 2 Nisan 18 Ağustos 1917 İstihkâm Kıtaları ve Müstahkem Mevkiler Genel Müfettişliği Kurmay Başkanlığı,

- 18 Ağustos 1917 - 28 Ocak 1918 Hicaz Seferi Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı,

- 28 Ocak - Mart 1918 8.Kolordu Kurmay Başkanlığı mevkilerinde görevlendirilir.

15 Mart 1918

Kolundan tedavi için İstanbul'a gelir.

- 25 Nisan 1918 Berlin Ataşemiliter Yardımcılığı,

- 8 Mayıs 1918 Ukrayna Ataşemiliterliği,

- 6 Haziran 1918 Kuzey Kafkas Ordusu Kurmay Başkanlığı,

- 8 Haziran 1918 9. Ordu Menzil Müfettişliği,

- 20 Haziran 1918 10.Kafkas Tümen Komutan Vekilliği,

- 20 Haziran 1918 - 13 Ekim 1919 Kafkas Tümeni Komutan Vekilliği,

- 13 Ekim - 27 Ekim 1919 İstanbul Muhafızlık ve 25 Kolordu Komutan Yardımcılığı,

- 27 Ekim 1919 - 1920 10.Kafkas Tümen Komutanlığı,

05 Aralık 1920

İstiklal Savaşı'na katılmak üzere İstanbul'dan gizlice Anadolu'ya geçer.

4. Grup
karargah
binası
Çöğürler /
Kütahya

- 10 Aralık 1920 - 4 Mayıs 1921 1. Tümen ve Ankara Komutanlığı

Birinci İnönü Savaşı

09 - 11 Ocak 1921

İkinci İnönü Savaşı

26 - 31 Mart 1921

- 4 Mayıs - 13 Eylül 1921 4. Grup Komutanlığı,

Kütahya Eskişehir Muharebeleri

27 Haziran - 10 Temmuz 1921

Sakarya Meydan Muharebesi

23 Ağustos - 13 Eylül 1921

- 13 Eylül 1921 - 20 Ağustos 1924 4. Kolordu Komutanlığı, Tümgeneral (Mirliva)

Dumlupınar Meydan Muharebesi

26 - 30 Ağustos 1922

- 1923 - 1924 Sinop Milletvekilliği,

- 20 Ağustos 1924 - Nisan 1934 Berlin Büyükelçiliği,

- 30 Ağustos 1926 Korgeneral (Ferik).

Aldığı madalyalar:

Dördüncü dereceden Osmanî Nişanı,

Gümüş Muharebe Liyakatı,

Gümüş Muharebe İmtiyaz madalyaları,

Alman Demir Salip,

Afgan Serdarlık nişanları,

Takdirname ve İstiklâl Madalyası.

1926

Kızı Ayten doğar. İlk kez baba olduğunda 42 yaşındadır.

24 Eylül 1928

Ordudan emekli olur.

1930 – 1933

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanlığı yapar.

15 Nisan 1934

Hayata 50 yaşında veda eder.

KEMALETTİN SAMİ GÖKÇEN PAŞA CEPHEDE ÖZGÜRLÜK YOLU

Çekimleri; Kütahya, Bursa, Sinop, Afyon, Bilecik, Çanakkale, Ankara, İstanbul ve Berlin’de yapılan yedi bölümlük belgesel-program ÖZGÜRLÜK YOLU;

Çanakkale Savaşı’ndan 30 Ağustos Zafer Bayramı’na kadar yaşananları, uzman isimlerle tam da yerinde, savaşların gerçekleştiği cephelerde bize anlatan belgesel program ÖZGÜRLÜK YOLU’nun ilk bölümü, 27 Mayıs Perşembe günü Line Tv’de yayınlandı.

Hava çekimleri, grafikler ve haritalarla anlatımların desteklendiği belgeseli izlerken; kendinizi o anlara tanıklık ettiğinizi düşünürken yakalıyorsunuz ki! bu çok normal. Korkmayın!

Çalışma boyunca görüntülenen ve anlatımlarda geçen yerler toparlandığında, böyle bir liste ortaya çıkıyor:

Yeni Çepni Köyü, Hayriye Köyü, Gündüzbey Köyü, Oluklu Köyü, Çöğürler Köyü, Göçeri Köyü, Avdanlı Köyü, Ayvalı Köyü, Başkimse Köyü, Yıldırım Kemal Köyü, Çalköy, Cesarettepe, Hain Tepe, Metris Tepe, Nasuhçal Tepe, Ahlat Tepe, Tarassut Tepe, Yeşiltepe, Bayram-

“

Sakarya ve Büyük Taarruz kitaplarının yazarı Dr. Selim Erdoğan,

Kütahya-Eskişehir kitabının yazarı Süleyman Duman,

Gün gün Çanakkale kitabının yazarı Melike Bayrak Özçelik,

Araştırmacı Fuat Serdar Aydın.

”

şah Tepe, Düzçal Tepe, Kırmızı Tepe, Yumruçal Tepe, Koyunçal Tepe, Kocadere Tepe, Akbayır Tepe, Kızılkırmatepe, Kocatepe, Küçüktepe, Erkmen Tepe, Tınaztepe, Çiğiltepe, Beytepe, Hatçekıran Tepe, Kavşak Tepe, Bakırcıktepe Sırtları, Zafer Tepe, Ada Tepeler, Kanlı Sirt, Kemalyeri, Conkbayırı, Arıburnu, Yıldızdağı, Mangaldağı, Murat Dağı, Resulbaba Dağı, Ilıca Özü Deresi, Toydemir, Güzelce Kale, Gedikli Demirözü Vadisi, Kızıлтаş Vadisi, Kulaksız Yaylası, Tezekli Yayla, Poyralıkaya, Avlak Kaya, Kalecik Sivrisi, Sincanlı Ovası, Yahyalı boğazı, Sivritepe-Oğlan mezarı, Akpirim Sırtları.

Bu vesile ile belgesel programda adı geçen kahramanları, minnetle anıyoruz:

- Başkomutan Mustafa Kemal Paşa,
- Genel Kurmay Başkanı Fevzi Paşa,
- Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa,
- 1. Kolordu Komutanı İzzettin Çalışlar
- 3. Kolordu Kurmay Başkanı Fahrettin Altay
- 4. Kolordu Komutanı Kemalettin Sami Gökçen
- 1. Ordu Komutanı Nurettin Paşa.
- 2. Ordu Komutanı Yakup Şevki Subaşı
- 5. Ordu Komutanı Kazım İnanç
- 5. Kafkas Tümeni Komutanı Cemil Cahit Toydemir,
- 5 . Kafkas Tümeni Piyade Tugay Komutanı Ali Rıza Benli
- 5. Kafkas Tümeni Komutanı Halit Akmansü (Dadaylı)
- 61. Tümen Komutanı Mehmet Rüştü Sakarya
- 61. Tümen Komutanı Halit Karsıalan (Deli Halit)
- 4. Tümen Komutanı Yarbay Nazım

- 4. Tümen Komutanı Cemil Conk
- Müstahkem mevki Komutanı İsmail Cevat Çobanlı,
- Binbaşı Rıfat Bey,
- 11. Piyade Tümeni Komutanı Ahmet Derviş
- 12. Piyade Tümeni Komutanı Osman Kop-tagel
- 7. Alay Komutanı Ali Rıza Benli
- 27. Alay Komutanı Şefik Aker
- Asteğmen İbrada'lı İbrahim Hayrettin
- Asteğmen Muharrem
- Gelibolulu Süleyman Başçavuş
- Mehmet Behiç Ergin (Devlet Demiryolları Kurucusu – ilk genel müdürü)

100. YILA DOĞRU

30 AĞUSTOS ZAFERİ

Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan 1918 Mondros Mütarekesi ve 1920 Sevr Antlaşması'yla yurdumuz tamamen elimizden alınmış, hür yaşam hakkımıza son verilmiştir. Yüzyıllardır üzerinde bağımsız olarak yaşadığımız topraklar düşmanlara verilmiş, bizlerin de bunu kabul etmemiz istenmiştir.

Sakarya Meydan Muharebesi 1921

1699 Karlofça Antlaşması'ndan beri kazanamayan Türk Milleti, 23 Ağustos - 12 Eylül 1921 tarihleri arasında yapılan Sakarya Meydan Muharebesi'nde ilk kez toprak kazanır. Bu savaş ile Türk Milleti ilk kez, savunma du-

rumundan taarruz durumuna geçer ve bu zafer tarihe altın harflerle yazılır.

Büyük Taarruz 1922

Türk Ordusu ve halk kendisini esir etmek isteyen istilacı güçlere karşı 26 Ağustos 1922'de, Gazi Mustafa Kemal'in başkomutanlığında kadın, erkek, çoluk çocuk hep birlikte saldırır. Bir saat içinde düşman mevzileri ele geçirilir ve esirler arasında Yunan Başkomutanı Trikopiste vardır. Düşman, İzmir'e kadar takip edilir ve 9 Eylül 1922'de İzmir'den kovulur. İzmir'in kurtarılmasıyla yurdumuz düşmandan tamamen temizlenmiş olur.

Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasında Türk ordusunun işgalci güçlere son darbeyi vurmak ve Anadolu'dan atmak için planlanmış gizli bir harekattır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 20 Temmuz 1922'deki oturumunda, kendisine dördüncü kez Başkomutanlık yetkisi verilen Mustafa Kemal Paşa, taarruz kararı alır.

Büyük Taarruz Ağustos'un 26'sını 27'sine bağlayan gece Afyon'da başlar. Aslıhan civarında kuşatılan düşman birlikleri, Mustafa Kemal Paşa'nın idare ettiği Dumlupınar Meydan Muharebesi'nde yerle bir edilir.

“ *Hattı müdafaa yoktur
sathı müdafaa vardır. Bu
sathı, bütün vatandır.
Vatanın her karış toprağı
vatandaşın kanyyla
ıslanmadıkça terk olunamaz.*
Mustafa Kemal ATATÜRK

”

30 Ağustos 1924

Dumlupınar Çal Köyü yakınları

İlk kez 1924 yılında Afyon'da Başkumandan Zaferi adıyla kutlanan gün, 1926'dan itibaren Zafer Bayramı olarak kutlanmaktadır. 1 Nisan 1926'da kabul edilen Zafer Bayramı Kanunu'nda, 30 Ağustos Başkumandan Muharebesi gününün ordu ve donanmanın Zafer Bayramı olduğu, her yıl kara, deniz ve hava kuvvetleri tarafından kutlanacağı belirtilir.

Gazi Mustafa Kemal ve Latife Hanım'ın da olduğu törenle meçhul asker anıtı için temel atma töreni yapılır. Mustafa Kemal kürsüye çıkar ve 30 Ağustos 1922'de yaşananları, iki yıl önce tam da bugün hangi şartlarda, nasıl bir zafer kazandıklarını anlatır.

Şehit ve gazilerimizle birlikte, kahraman Türk Milleti'ni temsil eden "Şehit Asker" abidesi, vatanına göz dikecekleri Türk'ün 30 Ağustos günü gerçekleştirdiği zaferi her daim hatırlatacaktır.

*** Bundan sonra okuyacaklarınız, Mustafa Kemal'in kürsü konuşmasından yola çıkılarak yazılmıştır. Mustafa Kemal'in kürsü konuşması 31.08.1924 tarihli Hakimiyet-i Milliye Gazetesi'nde yayımlanmıştır.

Hakimiyet-i Milliye

Türk Kurtuluş Savaşı'nda başkanlığını Mustafa Kemal Paşa'nın yaptığı Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi'nin yayın organı olarak 10 Ocak 1920'de Ankara'da yayın hayatına başlayan Türkçe gazetedir.

30 Ağustos 1922

Sabaha karşı

Batı Cephesi Hareketleri Şube Müdürü Tevfik Bey, genel durumu haritadan cephe komutanı İsmet Paşa'ya gösterir. O da hemen Paşa'ya göster diyerek Tevfik Bey'i Mustafa Kemal'e gönderir. Aynı saatlerde Karahisar'da Belediye dairesinde uyumakta olan Paşa'yı, Tevfik Bey acil durum olarak uyandırır. Mustafa Kemal haritaya baktığı gibi yataktan fırlar ve Tevfik Bey'e:

“Hemen Fevzi ve İsmet Paşaları çağırınız.” der. Yapılan üçlü görüşme sonrasında bir karara varılır.

“*Türk'ün gerçek kurtuluş güneşi, 30 Ağustos sabahı ufuktan bütün parlaklığıyla doğacaktır.*”

Durum önemli olduğu kadar, hızlı da olmalıdır. Mustafa Kemal Paşa, Altıntaş ve güneyinden hareket eden ikinci ordumuzun ve daha batısında bulunan atlı kolordumuzun düzenlemesini bizzat Fevzi Paşa'dan rica eder.

İsmet Paşa'ya da merkezde kalıp genel durumu yönetmesini söyledikten sonra dördüncü Kolordu ile birinci ordu merkezine de kendisi gider. Akçaşar'daki birinci ordu merkezine sabah saat dokuz olmadan varır. Dördüncü kolordunun bütün tümenleriyle birlikte Çal Köyü'nün batısındaki düşmanı kuşatacak şekilde savaşa zorlamasını, düşmanın mutlaka yok edilmesini emreder. Emir üzerine ordu komutanı, telefonla Kolordu Komutanı Kemalettin Sami Paşa'yı arar. Mustafa Kemal'in yanlarında olduğunu ve emrini bildirir.

Mustafa Kemal kaldığı sürece buraya gelen çeşitli rütbedeki esir subaylarla bizzat görüşür. İçlerinden kurmay subay olanın istemeyerek verdiği bilgilerde başkomutan General Trikopis'in ve İkinci Kolordu Komutanı General Digenis'in çevirmek istediğimiz çemberin içinde bulunduğunu söyler. Paşa yanında bulunan ordu komutanına: “Kemalettin Paşa'yı bulunuz, kendisine Trikopis'le beraber bütün düşman generallerini

mutlaka esir etmesini söyleyiniz.” der. Emir derhal telefonla bildirilir. Bu emir karşısında esir subay elindeki çayı içemez, bayılır.

Ordu komutanını da yanına alan Mustafa Kemal, derhal 4.Kolordu Komutanı'nın bulunduğu Arpalık civarındaki tepeye giderler. Çal Köyü batısında ve kuzeyinde patlayan topların sesi fonda duyulur. Tepeden durumu dürbünle gözlemek istemeyen Mustafa Kemal, ateş yerinin yakınında olabilmek için başka bir tepeyi gösterir. Otomobillere atarlar, düşman mermileri arasında yola düşerler. 4. Kolordu'nun tümenleri de hızlı adımlarla ilerlemektedir.

Gazi Mustafa Kemal, meçhul asker anıtının 30 Ağustos 1924'de Dumlupınar'da gerçekleşen temel atma töreninde yaptığı konuşmada, taarruz sırasındaki hislerini şu sözlerle dile getirir:

30 Ağustos 1922, saat 14.00 civarı... kabraman on birinci tümenimiz, karşı tepelerdeki düşmana taarruz için ilerliyordu. Yakındaki Çal Köyü alevler içinde yanıyordu. Düşman kuvvetlerini gündüz gözleriyle tamamen kuşatmak ve düşmanın inatla

savunduğu savaş alanlarına, süngü saldırılarıyla girerek kesin bir sonuç almak gerekliydi. Bunun için bütün ordunun büyük özveriyle ilerlemesini ve bütün bataryalarımızın, hatta gizliliğe bakmaksızın, ateş alanlarına girip düşman alanlarını sarsmasını istiyordum.

(30.08.1924 / Dumlupınar Çal Köyü yakınları)

Mustafa Kemal'in bu düşüncesini yanındaki komutanlar anlamış, harekete geçmişlerdi bile... Paşa, yanındaki atlı subaya birkaç kelime not aldırır ve subayı düşman alanlarını kuzeyden saran ikinci orduya gönderir. Görevi yerine getiren asker, birkaç saat sonra Paşa'ya bilgi vermek için geri döner.

4.Kolordu Komutanı Kemalettin Sami Paşa, güneyden ve batıdan düşmana saldıran tümenlere stratejik taktikler verirken, on birinci tümen komutanı Derviş Bey de tüm kuvvetiyle düşman alanına doğru ilerler. Aynı anda ikinci ordunun on altıncı ve altmış beşinci tümenleri düşmanla çarpışıyor, geri kalan tümenler de kuşatma çemberini daraltıyorlar. Düşman telaş içinde artık ne toplarında, ne de tüfeklerinde güç yoktur.

“ Mustafa Kemal'e göre;
“bir zaman sonra
dünyada büyük bir
yıkım olacaktır. ”

Düşman alanlarını saran bir çember ve onun üzerinde sıralanmış bataryalardan çıkan ateşler, düşman alanlarını adeta bir cehenneme çevirir.

Güneş batar, hava kararır ve Türk askerleri sırtlara saldırır. Karşılarında ne bir ordu, ne de bir kuvvet kalmamış, yok olmuşlardır. Geride vadileri kaplarcasına, bırakılmak zorunda kalan toplar, malzemeler, ölümler... Sürü halinde hareket eden esir grupları ile tam bir kıyamet yerini andırmaktadır.

31 Ağustos 1922

Öğle vakti

Çal Köyü'nün yıkık bir evinin avlusunda İsmet Paşa, Fevzi Paşa ve Mustafa Kemal buluşur. Kazanılan savaşın, bütün seferi sona erdirebilecek

derecede büyük olduğuna hemfikirdirler. Artık Bursa'ya doğru çekilen düşman kuvvetleri yok edilmeli, bütün orduyla İzmir'e yürünmelidir.

Gazi Mustafa Kemal 1924'de, meçhul asker anıtının temel atma töreninde yaptığı konuşmanın devamında, meydan savaşlarının milletler için ne ifade ettiğini özetler:

“Meydan savaşı milletlerin tüm varlıklarıyla, ilim ve fen sahasındaki dereceleriyle, ahlaklarıyla, kültürleriyle, kısaca bütün maddi ve manevi güç ve iyi huylarıyla ve her türlü araçlarla çarpıştığı bir sınav sahasıdır. Bu sahada, çarpışan milletlerin gerçek kuvvet ve kıymetleri ölçülür. Sonuç yalnız beden gücünün değil, bütün kuvvetlerin, özellikle ahlaki ve kültürel kuvvetin yükselmesini gerçekleştirme derecesine vardır. Bu nedenle meydan savaşında yenilen taraf milletçe ve memleketçe, bütün maddi ve manevi varlığı ile yenilmiş sayılır. Böyle bir sonun ne kadar korkunç olabileceğini tahmin edersiniz. Yok olup gitmek, yalnız savaş sahasında bulunan orduya ait kalmaz. Asıl ordunun ait olduğu millet, korkunç sonlara uğrar.”

30.08.1924 / Dumlupınar Çal Köyü yakınları

Dumlupınar Meydan Savaşı ve onun son safhası olan 30 Ağustos Savaşı, Türk tarihinin

en önemli dönüm noktasını oluşturur. Gün zafer günüdür. Burada elde edilen zaferle, Türk Cumhuriyeti'nin temeli sağlamlaştırılmış, Türk Milleti kayıtsız şartsız egemenliğini eline almıştır.

“Efendiler, millî egemenlik öyle bir ışıktır ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, yok olur. Milletlerin esareti üzerine kurulmuş olan kurumlar, her tarafa yıkılmaya mahkûmdurlar.”

Mustafa Kemal ATATÜRK - 1924

Zafer yüklü destan sonrası Atatürk, bugünü sonsuza dek yaşatmak için milletimize ve ordumuza günü, 30 Ağustos Zafer Bayramı adıyla hediye etmiştir.

Türk Milleti'nin Düşman işgaline “dur” diyen ve son nefesini vermeden yurdu bırakmayacağını dünyaya haykırdığı bu büyük zafer, her yıl ağustosun otuzunda milletçe, gurur içinde kutlanır.

Milli mücadelede atılan en büyük adım olan 30 Ağustos Zaferi'nin, 99. yıldönümünde Mustafa Kemal Atatürk ve ordumuzun elde ettiği zaferi, bir kez daha gururla kutluyoruz.

Dr. Selim ERDOĞAN
Savaş Tarihi ve Harp Coğrafyası Uzmanı

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Mezarlığı; Ankara'da, Çankaya ve Yenimahalle ilçelerinin hemen kesişim noktasında, Gazi Mahallesi olarak bilinen yerde yer alıyor.

Kütahya Eskişehir Muharebelerinde Türk mevzileri yarılınca, ciddi bir bozguna uğrarız. Kemalettin Sami Bey ve 4.Grup (o zaman ki adı kolordu değil, kolorduyla tümen arasında bir yapı) tamamen düşman hattının içinde kalır, çevrilip imha olduğu düşünülür. Haber alınamaz uzun süre Kemaleddin Sami Bey'in grubundan oysa, Mustafa Kemal Paşa ve İsmet Paşa karargahta son derece rahattır. Diğer kurmaylara derler ki;

- **"Siz merak etmeyin Kemalettin Sami ne yapar ne eder grubunu oradan çıkarır."**

Hakikaten bir buçuk gün sonra Polatlı önündeki Gözcüler haber verirler Kemalettin Sami Bey 4. Grubunu neredeyse zayıtsız bir şekilde Polatlı'ya, yeni mevzilerine ulaştırır.

Başbakan İsmet İnönü'nün uğurlama mesajı

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Berlin Büyükelçisi Kemalettin Sami Paşa, 15 Nisan 1934'te Berlin'de vefat eder. Kendisi gibi 1884'de doğan, silah arkadaşı Başbakan İsmet İnönü'nün Kemalettin Sami Paşa'nın ardından yazdığı uğurlama yazısı...

"Sevgili ve heyecanlı günlerimizin en canlı hatıralarını taşıyan candan bir varlığımızı kaybet-

tik. Yüreğinin ve dermanının bütün kabiliyetini muharebe meydanlarında vere vere bitirip tüketen Kemalettin, artık her insanın maruz bulunduğu sıhhat arzularına karşı koyamayacak bir hale gelmişti. Onun göçmesinin asıl sebebini vatan uğrunda oluklar gibi akıttığı kanlarının erken bir neticesi saymalıyız.

Kemalettin, genç zabitliğinden beri fedakâr ve kahramandı. Balkan Harbi'nden yarım vücutla çıktı. İstiklâl Savaşı'nda, İkinci İnönü'nün en çetin bir habasında idi. Yüksek kabiliyetle dövüştü ve yarım kolundan yeni bir yara aldı.

Türkiye'nin Cumhuriyeti'nin 10. kuruluş yıldönümü kutlamaları Kemalettin Sami Paşa, SA Genelkurmay Başkanı Ernst Röhm, Türk Askeri Ateşesi ve SA grup lideri Karl Ernst

29 Ekim 1933

(BArch, Bild 102-03075 / George Pahl)

Sakarya'nın 21 günü esnasında Kemalettin Paşa hemen aralıksız, duraksız vuruşmak vaziyetinde bulunmuştur. Gazi, Başkumandanlık Savaşı'nı idare ederken muharebe meydanında onun en yakın emirlerini almakla baktiyar oldu.

Kemalettin Paşa son yirmi senelik harplerin içinde yetişmiştir. Harpte fedakârlık ve kahramanlığın bir küt'a için ve bir kumandan için asıl meziyetlerin başında bulunduğu daima misal olmuştur. Yarım vücudunu güçlüğüyle eyer üstüne attıktan sonra tek eliyle atını şiddetle sevk eder ve buhranlı zamanlarda azmini ve canlılığını yetiştirirdi. Şeref hissi ile vatanseverlik bütün mevcudiyetine hâkim kalırdı.

Sulhtan sonra Cumburiyet'i Berlin'de temsil etti. Son bastahğına kadar bu büyük vazifesinde yüksek kabiliyet göstermiştir.

Bulduğu memleketi bulıs ile severek vazife yaptı. Almanya'daki Türk cemiyetleri ve Türk talebesiyle yakından alâkadar oldu. Bu itibarla da kaybımız çok acıklıdır.

Kemal Paşa ile sinirlerin gergin olduğu müstesna zamanlarda beraber çalıştık. Kemalettin'i da-

ima samimiyetle sevdik. Bu satırlar onun yüce hatırasına karşı eski bir arkadaşının derin acılı yüreğinin vefa, hayranlık ve saygı duygularının ifadesidir.

İsmet ”

Kemalettin Sami Paşa, Osmanlı Sadrazamı Sait halim Paşa'nın kardeşi, Mısır prensi Abbas Halim Paşa'nın kızı Prenses Emine Hanım ile evlenir. Ömrü cephelerde geçmiş diğer komutanlarımız gibi, 17 Nisan 1926'da 42 yaşında iken baba olur. Tek çocuğu olan kızı Ayşe Ayten Hanım, Paşa'nın Berlin Sefirliği görevi sırasında, Berlin'de doğar.

Kemalettin Sami Paşa'nın eşi Prenses Emine Hanım, eşinin vefatının ardından, 30 Nisan 1934 tarihinde bir ilan verir:

"Zevcim merhum Kemalettin Sami Paşa'nın hatırasını izaaz eden (saygı gösteren) yüksek Türk milletine ve asil silâh arkadaşlarına ve bizzet veya tahriren taziyeye lütfunda bulunan zevatı kiramama (soylu kişilere) şükranımı arz eylerim."
(Kemalettin Sami (Gökçen) Paşa'nın eşi Emine Hanım)

Memduh GÖKÇEN

4. Kolordu Komutanı Kemalettin Sami (Gökçen) Paşa'nın kardeşinin oğlu

“O bir kahraman... onunla sadece onur duymaya hakkım var”.

Babamdan duyduklarıma göre; aslında Karamanoğulları Beyliği'nden yani Karaman'dan geli-

Kemalettin Sami Paşa ve kardeşi Hamdi Sami Gökçen

yoruz. O dönem, bütün eyaletlerden toplanan askerler, Osmanlı'nın ordusu Fatihanla sefere çıkarılmış. Bizimkiler de sefer dönüşünde Niş'te kalıyorlar. Ancak ne kadar süre kaldıklarını bilen yok.

1870'lerde ilk göçlerde Anadolu'ya geliyorlar ve Sinop'a yerleşiyorlar. Dedem Abdurrahman Bey, Sinop'ta evleniyor ve altı çocuğu oluyor. Bunlardan en büyük olanı Kemalettin Sami Amcam, en küçüğü de babam Hamdi Sami Bey. İkinin arasında 13-15 yaş fark ve 5 kardeş daha var.

Paşa Berlin seferinde, babam da o sırada üniversitede... Beraber sefere doğru giderlerken, sefaretin önünde kaldırımı sulayan bir Alman'a denk gelirler. Bu arada yağmur da yağıyordu. Paşa, babama;

- *“Hale bak yahu! Bir yandan yağmur yağıyor, bir yandan da adam orayı suyla temizlemeye çalışıyor”* der. Ardından adama doğru yaklaşır *“Ne yapıyorsunuz?”* diye sorar. Adamın verdiği cevap, oldukça önemlidir ve bize fazlaca tesir etmiştir.

- *“Vazifemi”.*

Peder mezun olur, diplomasını alır. Bir süre daha Almanya'da kalıp çalışmak ister. Zaten hali hazırda Krupp ve Thyssen Fabrikalarında, madenlerde çalışıyordu. Paşa Amca'ya gider,

- *‘Ağabey bugün çok iyi bir teklif aldım. Temsilci olarak Türkiye’de olmamı istiyorlar’* der.

Paşa Amca;

- *‘Otur evladım’* der ve babam yanına oturur.

- *‘Bunu kabul etmeyeceksin. Çünkü o, sana yapılan teklif değil. Türkiye Sefirinin (Büyükelçisi) kardeşine yapılan tekliftir’* der ve kabul ettirmez.

Babam, çok üzülüğünü hatta ağladığını da söylemişti.

Askerleri sert biliriz ama annem Paşa Amca'mın daha insani vasıfları olduğundan bahsederken, O'nun askerliğin ötesinde çok kıymetli bir insan olduğunu da söylerdi...

ve çok severdi.

“O bir kahraman... onunla sadece onur duymaya hakkım var”.

M. Celal GÖKÇEN

4. Kolordu Komutanı Kemalettin Sami (Gökçen) Paşa'nın kardeşinin torunu

Savaşın olduğu topraklara gidince insanın içi eziyor, burnunun direği sızlıyor. Hele ki!

100 yıl önce burada yaşananları düşünmek, sanki gözünüzü kapatsanız, top seslerini duyacakmışsınız gibi insanın tüyleri ürperiyor.

Karargahtaki odasının penceresinden dışarıya doğru bakınca, o günkü imkanlar ile bu kadar geniş bir alanı savunmak, yanındaki silah arkadaşlarını komuta ederken canlarını korumaya çalışmak, üzülerken de olsa ölüme göndermek... Sivil ve askeri her bir ferdin özgürlük ve vatan uğruna bir an bile düşünmeden mermilere, bombalara karşı koşuşturma içinde cepheden cepheye gittiklerini düşünüyor ve büyük şükran duyuyorum.

M. Celal Gökçen büyük amcası Kemalettin Sami Paşa'nın çarpıştığı cepheleri geziyor

Korkmadan, kaçmadan Vatan toprağını savunmayı nasıl başardılar? Biz başka toprak istemediğimize göre; kendi toprağımızı da savunabilmiş olmak çok çok önemli. Ruhları şad olsun.

Korgeneral Kemalettin Sami Gökçen, 50 yıllık yaşamına büyük savaşlar, kahramanlıklar, mil-

letvekilliği, Berlin Büyükelçiliği, Olimpiyat Komitesi Başkanlığı sığdırmış çok yönlü bir Türk büyüğüdür. Kemalettin Sami Paşa'yı vefatının 87. yılında saygı ve şükranla anıyor, aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyoruz.

line

çizginizi
bozmayın

dünyanın yerel kanalı

lineTV

www.linehaber.com.tr

Covid-19 Aşıları, nedir? Ne değildir? Bilenler, yanlış bilinenler!

Covid-19 pandemisi ortaya çıktığı andan itibaren tüm dünya aşı çalışmalarına kilitlendi. Maske, mesafe ve el temizliği kuralları her ne kadar bulaşmayı önlemede yeterli olsa da, güvensiz davranışlar neticesinde hasta ve ölüm sayıları zaman içerisinde sürekli arttı.

Pandeminin başlangıcından yaklaşık bir yıl sonra, aralık 2020'de Amerika'da mRNA aşılarına (Pfizer Biontech, mo-

derna) acil kullanım izni verildi ve aşılamaya başlandı.

Ülkemizde de, 2021 yılının ilk aylarında riskli guruplardan başlayarak Çin menşeli inaktif sinovac aşısı uygulanmaya başlandı. Daha sonra da Pfizer -Biontech aşısı alınıp kişisel tercihe bırakılarak aşılamaya takvimine dahil edildi.

İki doz sinovac aşısı olanlara üçüncü doz olarak Biontech veya sinovac yapılmasının an-

tikor düzeyini ve koruyuculuğu artırdığı bildirildi. Birçok kişi de üçüncü doz aşısını yaptırdı.

Son araştırmalar iki doz Biontech aşısı olanlara üçüncü doz Biontech uygulanmasının antikor düzeyini 3-4 kat artırdığını gösterdi. Üçüncü doz Biontech'in son dozdan 6-12 ay sonra uygulanabileceği söylendi.

Maalesef aşı ile ilgili hala bilinmeyen birçok nokta var. Fakat bunlar aşı karşıtlarının zannettiği gibi insanlara çip yerleştirilmesi, insanların kısırlaştırılması ya da saklanan ciddi yan etkiler gibi şeyler kesinlikle değildir. Aşı olanların hastalığı ne ölçüde bulaştırabilecekleri, taşıyıcı olup olmadıkları, aşı dozları arasındaki sürelerin koruyuculuk üzerine etkileri ve bazı yan etkiler hala tam olarak bilinmemektedir.

Aşı etkinlikleri karşılaştırıldığında mRNA aşılarının (Pfizer

Biontech, Moderna) en yüksek etkiye sahip olduğu söylenebilir(%95), daha sonra sırasıyla viral vektör aşıları (Astra Zenecca Oxford, Sputnik V) %75-90, ve inaktif aşılar (Sinovac) %60-75 gelmektedir.

Covid-19, asemptomatik (hiç semptom göstermeyen) hastalardan, çok ağır seyreden, yoğun bakım takibi gerektiren, solunum ve çoklu organ yetmezliğine kadar giden geniş klinik spektrum göstermektedir. Hafif seyirli, gripal enfeksiyon şikayetleri ile seyreden vakalar %80 civarındadır. Hastalığın seyri kişisel özelliklerle paralellik gösterdiğinden aşı koruyuculuğunu tam olarak ölçümlemek mümkün değildir. Nitekim farklı ülkelerden farklı rakamlar gelmektedir, yukarıdaki koruyuculuk verileri açıklananların ortalaması gibidir.

İnaktif aşılar(sinovac), çok eski yıllardan beri uygulanmaktadır. Yapımı ve saklanması kolaydır. Hastalık yapma yeteneği yok edilmiş virüslerden hazırlanır.

Tüm virüs verildiği için yan etki oranları daha fazladır. Ölü virüsler hücresel bağışıklığı tam olarak uyaramadığından koruyucu etkisi ise daha azdır.

M-RNA aşıları ise bilinenin aksine 1990 lı yıllardan beri üzerinde çalışılan bir teknolojidir. İnsan DNA sında değişiklik yapacağı, öngörülme-yen yan etkilerinin olabileceği savları kesinlikle kabul edilmemektedir. Gelişmiş ülkelerin ilk sıradaki kullandığı aşılarıdır. Saklama koşullarının zorluğu ve fiyat dezavantajı olumsuz yönleridir.

Bugün gelinen noktada ülkemizde 91 milyon doz aşı yapıldığı söyleniyor. Bu sayının içerisinde bir doz, iki doz ve üç doz aşı olanlar olduğundan net bir rakam verilemese de, nüfusumuzun yarısından azının koruyucu biçimde aşılandığı sonucuna ulaşabiliriz. Bu maalesef yeterli bir oran değildir, zamanla bağışıklığın zayıflayacağı da göz önüne alındığında toplumsal bağışıklığın sağlanmasından oldukça uzağız. Halbuki çok cid-

di bir aşılama altyapısına sahip olan ülkemizde aşıya karşı olan defans kırılabilseydi pandemi çok daha erken ve çok daha az zararlarla atlatılabilirdi.

Ülkemizden ve yurt dışından gelen verilere baktığımızda, Covid-19 tanısı konan hastalardan yoğun bakımda tedavi edilenlerde aşısızların oranı çok yüksektir. Yoğun bakımda entübe edilen ve hayatını kaybedenlerin ise tümüne yakını aşısız denilmektedir.

Bazı yayın organlarında ve sosyal medyada yapılan, çoğunluğu pandeminin devam etmesine hizmet eden aşı karşıtı paylaşımlar insanların hayatına mal olmakta, ülke ekonomisine zarar vermektedir.

Aşı karşıtlığının hiçbir bilimsel temeli yoktur, tarihte insanlığa zarar veren birçok salgın geliştirilen aşılar ile bertaraf edilmiştir, gelişmiş ülkeler objektif veriler ışığında aşı karşıtlığını kabul etmemekte ve yaptırımlar uygulamaktadırlar. Ülkemizde de başlayan yaptırımların genişletileceği öngörülmektedir.

Aşı karşıtlığı kişilerin hem kendisini, hem iş çevresini, hem de sosyal çevresini riske atmaktadır. Kişi kendi riski için özgürdür, fakat diğer riskler sosyal devletin güvencesi altındadır.

Sonuç olarak pandemiden tek çıkış yolunun aşı ile olabileceği herkesin ortak görüşüdür. Fakat bunun yanında çok düşük oranlarda da olsa aşı olanların da hafif semptomlarla hastalık geçirebileceği, hastalığı bulaştırabileceği öngörüldüğünden, aşılama dozları tamamlansa dahi maske, mesafe ve el temizliği ilkelerinin titizlikle uygulanması devam ettirilmelidir.

Dr. Alp KIZILSU

Elif ASTEKİN
BPLAS A.Ş. - DOSAB

1. Hangi bölümde ne zamandır çalışıyorsunuz?

12 Mart 2021 tarihinden itibaren BPLAS ailesi bünyesinde, İnsan Kaynakları departmanına bağlı, “Organizasyonel Gelişim Uzmanı – WCM PD Pillar Lideri” olarak görev almaktayım.

2. Hobileriniz nelerdir?

Hobilerim arasında tarihi ve kültürel geziler yapmak, Türk ve Dünya Klasiklerini okumak, psikoloji alanında araştırmalar yapmak yer alır.

3. Aileniz hakkında kısa bilgi verir misiniz?

09.07.1981 Bursa doğumluyum. Anne tarafı Bulgaristan Kırcaali'den, baba tarafı Tekirdağ'dan Bursa'ya göç etmiştir. Annem ev hanımı olup, babam Nergis Holding, bakım bölümünden emekli olmuştur. 2 kardeşiz. Kız kardeşim bankacılık sektörü içerisinde çalışmaktadır. Evliyim ve 10 yaşında, bir kız çocuğu annesiyim.

4. Tüm BPLAS ile paylaşmak istediğiniz bir şey söyler misiniz?

Otomotiv yan sanayi alanında köklü bir geçmişe sahip olan, sektöründe öncü, kalite ve müşteri memnuniyetini ön planda tutan, böyle güçlü bir firmada çalışmanın gurur ve onurunu yaşıyorum. “Varmak istediğimiz hedefler büyük ve yapılacak, başaracak çok işimiz var.” Bu hedeflere varmak için, can damarımız insan kaynağının gelişimine katkı sağlayan, her geçen gün bir önceki günden daha fazla çabalayarak, eğitimi önceliğimiz yapan, çalışan yetkinliklerinin gelişimi için çalışma arkadaşlarıma katkı sağlayan bir politikayla, yöneticilerimin de desteğini alarak ilerlemeyi gönülden diliyorum.

Özlem ŞEN
BPLAS A.Ş. - DOSAB

1. Hangi bölümde ne zamandır çalışıyorsunuz?

2018 Ağustos ayından itibaren muhasebe bölümünde görev almaktayım.

2. Hobileriniz nelerdir?

Sevdiğimi veya seveceğimi düşündüğüm her konu ile ilgili dergileri okumayı seviyorum. Seyahat etmekten, konserlere ve sinemaya gitmekten büyük bir keyif alıyorum.

3. Aileniz hakkında kısa bilgi verir misiniz?

Bekârım, ailem ile yaşıyorum.

4. Tüm BPLAS ile paylaşmak istediğiniz bir şey söyler misiniz?

Kendi ürettiği farklı alanlarındaki ürünleri ile her geçen gün daha da büyüyen BPLAS, otomotiv sektöründe kendisine önemli bir yer edinmiş firmadır. Alanında lider olan, karşılıklı güven ve saygının hakim olduğu bu şirketin çalışanı olmaktan memnuniyet duyuyorum.

Taner SEVGİ
BPLAS A.Ş. - DOSAB

1. Hangi bölümde ne zamandır çalışıyorsunuz?

1 Yıldır staj yapıyorum. 25.08.2021 Tarihi itibariyle kadrolu personel olarak devam ediyorum

2. Hobileriniz nelerdir?

Futbol oynamak, sokak hayvanlarının bakımını yapmak.

3. Aileniz hakkında kısa bilgi verir misiniz?

Babam bplas çalışanı, annem çalışan, 1 kardeşim var okul hayatına stajyer olarak devam ediyor.

4. Tüm BPLAS ile paylaşmak istediğiniz bir şey söyler misiniz?

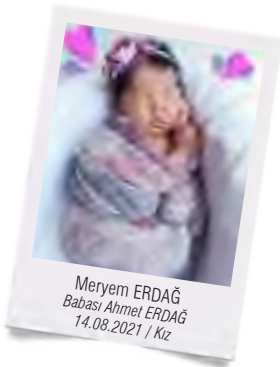
Staj yaptığım yer olmasından dolayı ilk iş yerim sıcakkanlı çalışma arkadaşlarım sayesinde burada devam etme kararı aldığım için de mutluyum.

Aramıza Yeni Katılanlar

Koray Kırımhan	21.06.2021	Kaliphane	Dosab
Ufuk Kömü	21.06.2021	Kaliphane	Dosab
Selim Yıldız	21.06.2021	Kaliphane	Dosab
Cengiz Yoğurtçuoğlu	22.06.2021	Personel Ve İdari İşler	Sosab
Baran Fatih Aymercan	01.07.2021	Bakım	Buvha
Enes Öztürk	01.07.2021	Bakım	Buvha
Cengizhan Kara	01.07.2021	Bakım	Buvha
Ömer Sav	12.07.2021	Kaliphane	Dosab
Mustafa Sezgin Dinçer	10.08.2021	Lojistik-Depo	Gölcük
Fatih Arı	16.08.2021	Proje	Dosab
Mert Malçok	16.08.2021	Proje	Dosab
Ahmet Can Aslan	18.08.2021	Bakım	Dosab

Evlenen Çalışanlarımız

Ümit Balta	10.06.2021	Boyahane	Sakarya
Sena Elmas	04.07.2021	Üretim Maliyetleri	Dosab
Tevfik Keskin	04.07.2021	Proje Ve Metod	Dosab
Semih Durgut	05.07.2021	Proje Ve Metod	Dosab
Recep Duman	06.07.2021	Lojistik	Dosab
Burcu Kiraz	06.08.2021	İş Geliştirme	Dosab
Merve Sığırtmaç	08.08.2021	Boyahane	Dosab

Meryem ERDAĞ
Babası Ahmet ERDAĞ
14.08.2021 / Kız

Hosgeldin Bebek

Mehmet Han DIRİK
Babası Selami DIRİK
03.06.2021 / Erkek

Personel Adı-Soyadı	Bölümü	Ebeveyn	Çocuğun Adı-Soyadı	Doğum Tarihi	Cinsiyeti
Selami Dirik	Kalite	Baba	Mehmet Han Dirik	03.06.2021	Erkek
Enes Akbulut	Enjeksiyon	Baba	Ömer Akbulut	28.06.2021	Erkek
Mehmet Tan	Enjeksiyon	Baba	Ahmet Akif Tan	28.06.2021	Erkek
Cüneyt Uspay	Enjeksiyon	Baba	Arel Ata Uspay	01.07.2021	Erkek
Tugay Kahraman	Makine Bakım	Baba	Aras Kahraman	08.07.2021	Erkek
Emrah Uçar	Enjeksiyon	Baba	Ömet Ali Uçar	11.07.2021	Erkek
Ahmet Erdağ	İnsan Kaynakları	Baba	Meryem Erdağ	14.08.2021	Kız

BPLAS A.Ş.
Plastik Teknolojileri ve Sanatı

www.bplas.com.tr

Gökçen
ŞİRKETLER GRUBU

lineTV

radioline

ZEY-TUR-SAN
Gelişim Sanayi ve Ticaret A.Ş.

PHI | LIGHTWEIGHT
FUTURE

BURSA BPLAS A.Ş.

Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi
Orkide Sk. no:15 16369 BURSA
T: +90 224 261 09 00
F: +90 224 261 09 18
@: bplas@bplas.com.tr

BURSA BPLAS A.Ş.

Panayır Mah. İstanbul Cd. No:365
Osmangazi / BURSA
T: +90 224 211 42 73
F: +90 224 261 42 70
@: bplas@bplas.com.tr

GÖLCÜK BPLAS A.Ş.

Ford Otosan Yan Sanayi
Gölcük / KOCAELİ
T: +90 262 315 68 34
F: +90 262 315 68 30
@: bplas@bplas.com.trcom.tr

SOSAB BPLAS A.Ş.

1. Organize Sanayi Bölgesi
3. Yol No:1 Hanlı / ADAPAZARI
T: +90 264 276 98 89
F: +90 264 276 96 68
@: bplas@bplas.com.tr

BUSEB BPLAS A.Ş.

Hisar Mevki Liman Yolu
Serbest Bölge Gemlik / BURSA
T: +90 224 524 76 10-11
F: +90 224 524 76 20
@: bplas@bplas.com.tr

ARI TEKNOKENT BPLAS A.Ş.

İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Kuru Yolu ARI 6
No:4B D:201 Maslak Sarıyer / İSTANBUL
T: +90 212 328 21 36
F: +90 212 328 21 39
@: bplas@bplas.com.tr

PHI METAL SANAYİ VE TİC. A.Ş.

GOSB Genişleme Alanı 1900 Sk.
No:1902 41480 Gebze / KOCAELİ
T: +90 262 677 10 00
F: +90 262 677 10 09
@: info@rozmas.com.tr

ZEY-TUR-SAN A.Ş.

Gemiç, Gemiç Yolu,
16825 Orhangazi / BURSA
T: +90 0224 586 52 01
F: +90 224 586 52 00
@: info@zeytursan.com.tr